

J. Durov
4797

I s a a k B a b e l : R u d á j í z d a

Divadlo P. Bezruče, Ostrava

Premiéra : 14.5.1971

Scénář a režie : Saša Lichý

Hudba : Jan Tomšíček

Výprava : Jan Dušek

Divadlo P. Bezruče nastudovalo na počest 50. výročí založení KSČ Lichého adaptaci románu Isaaka Babela Rudá jízda. Po F. Pavlíčkovi sáhl tentokrát Saša Lichý k silnému dramatickému textu, aby jej ztvárnil do jevištní podoby. Nedá se bohužel říci, že dramatisace je příliš zdařilá, působí nedotaženě. Více než o kresbu postav opírá se Lichý o jednotlivé situace, jejichž hlavními aktéry jsou velitel divize Savickij, velitel pluku Trunov, dobrovolník Babel, Saška Kristus, komisař Vinogradov a volně jimi prochází malíř Apolek. Dramatizátor příliš spoléhá na nosnost a účinek epicky řazených scén, do nichž se postavy dostávají a procházejí jimi, aniž by je aktivně spoluvytvářely, slovní akce většinou zcela supluje akci jevištní.

Inscenace je adekvátní předloze. ~~Zatímco~~ V první části, která je daleko lépe zpracovaná, je děj přehledně uvozen a rozevírán a postavy determinovány základními charakterovými znaky, druhá část ztrácí gradaci i pevnou strukturu, lidský vývoj osob dramatu nahrazuje jednání tézovitých typů, veškerá dynamičnost je vlastně dynamičností věrných historických událostí, představení ztrácí tempo a rytmus, je popisné a mnohomluvné. Herci většinou upadají do šarží a naplňují spíše obecné představy o typech občanské války v sovětském Rusku než individuální a neopakovatelné osudy. Tam, kde se Lichému podařilo dát postavě lidský rozměr, např. u Griščenka, vytváří její interpret Pavel Handl zajímavý výkon.

Ř Přes veškeré výhrady je zařazení právě této hry velice cenné, protože se těžko může vytratit nesmírná působivost Babelovy předlohy, jeho vidění světa sugestivní nepatetickým přístupem k době velkých společenských proměn, jež prováděli lidé a lidičky, z nichž jejich poslání dělalo hrdiny. Aureola prostoty ozařovala jejich cestu k lepšímu lidskému společenství a smrt byla samozřejmým výkupným na této cestě.

Těžké je hodnotit práci tohoto kolektivu bez maximalistických kritérií, protože jsme si už zvykli mít velké nároky bez srovnání s méně výraznými pracovními celky ^{na scénách.} v jiných ~~divadlech~~ ~~divadlech~~. Bezručovci prokázali chvályhodnou snahu naplňovat současné poslání našeho divadla.

Blahoslav Čaláček!

M. M. M.